

SHAMBHĀLĀ

Lars Björk

SPITI &
SHAMBHALA

KINNAUR

MUSTANG

NEPAL

New Delhi

Kathmandu

INDIEN

S
L
O
R
D
I
N
D
I
S
K
A

Böneflaggor utanför de grottor där de första tibetanerna levde. Tsetang, Tibet.

Förord

Den religiösa historien i Himalaya och Tibet går långt tillbaka i tiden. Man möter ursprungliga föreställningsvärldar förknippade med schamanism överlagrade med den nordliga buddhismens idévärld, hämtad ur Indiens långa historia. De finns bevarade i religiösa utövers repertoar av texter återgivna under ritualer och seanser, och de finns räddade för eftervärlden i den rika skatt av tryckta och handskrivna texter, som främst bevarats i den tibetanska kulturvärlden.

Det kan röra sig om modeller för hur universum har skapats, återskapats och givits form. Det kan röra sig om uppfattningar av hur riken är konstituerade med heliga berg som sina centra. Det handlar om hur heliga texter och föremål (*terma*) en gång för över tusen år sedan gömts för att skyddas och en gång kunna återupptäckas av personer (*tertön*) med den speciella förmågan att identifiera platser

där de dolts. Ofta har det skett i dalar i gränstrakterna mellan Himalaya och Tibet, områden kallade *beyul*. De har sin egen heliga geografi, vilken den vanliga människan inte kan uppfatta utan studier och introduktion. Det kan också röra sig om riken förknippade med någon gudomlighet, vilken uttrycker någon aspekt av den nordliga buddhismens rika idévärld.

Lars Björk verkar för mig vara en person som ser dessa ting, som erfar dessa världar vi andra inte kan uppfatta med våra sinnen. Under sina resor har han upplevt dem personligen och har i sina fotografier sökt fånga vad han erfarit. Vi som saknar denna förmåga får betrakta bilderna och försöka se genom och bortom dem – se dem med Lars ögon!

HÅKAN WAHLQUIST

f.d. Asienintendent vid Etnografiska Museet

Kloster. Lo Manthang, Mustang, Nepal.

Introduktion

Asien – främst Himalaya och Tibet – har alltid lockat mig med sin välbevarade uråldriga kultur och mystik. Jag vandrade i Nepal första gången 1979 och har sedan återvänt flera gånger under fem halvårslånga resor och var en av de första besökarna när områden med tibetansk kultur i norra Indien och Nepal återöppnades. Områden som dittills varit helt stängda för omvärlden i 40 år öppnades 1992 för begränsad turism.

Den här boken är en sammanställning av fyra reseberättelser: Shambhala, Kungariket Mustang, Spiti & Kinnaur samt Det okända Östra Tibet & Ivan Nikolaj Romanov.

Bland annat gjorde jag en mycket intressant vandring i Zanskar samt i Markhadalen i Ladakh. I Kathmandudalen tillbringade jag en hel del tid och flera gånger vandrade jag i både Annapurna och Everest-områdena och en

gång i Langtang Gosainkund-området. Vidare två guidade kulturreSOR i Tibet, besök i Hunzadalen i norra Pakistan och vidare via Karakol Lake och Muztagh Ata till Kashgar i Zinjiang. Jag besökte Sikkim i östra Indien och tillbringade tio dagar i Bhutan.

Speciellt intressant är kungariket Shambhala i Spitalen i Indien. I augusti 1992 blev jag den förste västerländske besökare på denna mytiska plats där människor inte åldras. Shambhalas invånare kan vara överlevande från ett tidigt Atlantis i Tethyshavet, innan Ragnarök och syndafloden.

I sin roman *The Secret of Shambhala* beskriver James Redfield hur hans fiktiva Shambhalabesökare får hjälp med instruktioner inför färden av en fjortonårig flicka. Jag hade en liknande erfarenhet, fast med två flickor. Först med en flicka i tioårsåldern i Mustangs huvudstad Lo Manthang. Flickan var så nyfiken och följde vår grupp genom gränder-

na en eftermiddag. Innan vi skildes åt fick jag ta två foton av henne. Den andra flickan, Carla, hade jag hand om på den förskola i Vasastan i Stockholm där jag jobbade då. Det berättas om den tibetanske meditationsläraren och författaren Chögyam Trungpa att han kunde se in i Shambhala. Jag tror att Carla också har förmågan att se in i Shambhala. Hon var starkt telepatisk och brukade rita teckningar som hon gav mig, och som jag tittade noggrant på. Båda dessa unga flickor hjälpte mig hitta vägen till Shambhala.

Kungen av Shambhala går under tre namn: Raudra Chakri, Rigden Jyepo och Indra of Heaven. Vad som också är mycket intressant är vad kungen vet om besökare från andra stjärnsystem. Nicholas Roerich skriver i sin bok *Shambhala* att kungen ska ha kunskaper om det. Jag har också hört att det ska finnas kopplingar mellan Shambhala och de flygande tefaten. Strindberg skriver i *Ett drömspel* om hur Indras dotter Agnes kommer ner från himlen och säger "Det är synd om människorna". Kanske blir han sannspådd? De mycket vackra kvinnorna som jag mötte i Shambhala kan mycket väl vara Indras döttrar. Då kan vi tala om kvinnokraft!

Jag hoppas att du skall bli inspirerad av mina bilder och berättelser från dessa platser, som är både världsliga och mytiska, heliga och mystiska.

LARS BJÖRK

Mannen som guidade mig i palatset och en liten pojke. Shambhala, Spiti, Indien.

Grupp med kvinnor. Kinnaur, Indien.

^ Karsha gompa. Zanskar, Indien.

Mor och barn. Zanskar, Indien. >

KINA

ÖSTRA TIBET

BHUTAN

Thimphu

INDIEN

BANGLADESH

Dhaka

BURMA

Y A

Den här boken består av fyra reseberättelser från Himalaya och Tibet: Shambhala, Kungariket Mustang, Spiti & Kinnaur samt det okända Östra Tibet & Ivan Nikolaj Romanov. Platser som alltid har lockat människor med sin välbevarade uråldriga kultur och sägenomspunna mystik.

Författaren Lars Björk vandrade i Nepal första gången 1979 och återvände sedan under flera långa resor. Han var en av de första besökarna när nya områden med tibetansk kultur öppnades 1992 för begränsad turism. Områden som dittills varit helt stängda för omvärlden i 40 år. Speciellt intressant är kungariket Shambhala i Spitudalen i Indien. Lars Björk var den första västerländska besökaren på denna mytiska plats där människor inte åldras.

I *Shambhala* har han dokumenterat bilder och berättelser från sina resor genom platser som är både världsliga och mytiska, heliga och mystiska.

LARS BJÖRK är författare, föreläsare och fotograf med stort etnografiskt och kulturhistoriskt intresse.

Lassbo Förlag
FÖR BERÄTTELSEN I DIG

